

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENW/BSK-2023/163324

Bijlage(n)
1

Datum 28 juni 2023
Betreft Beantwoording nadere vragen over het
Beleidsprogramma van het ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat 2022

Geachte voorzitter,

Hierbij reageren wij op uw brief van 1 december 2022 over het beleidsprogramma van IenW¹, waarin de leden van de fracties van GroenLinks en PvdA enkele vragen hebben gesteld naar aanleiding van het PBL-rapport 'Toegang voor iedereen? Een analyse van de (on)bereikbaarheid van voorzieningen en banen in Nederland' van 31 oktober 2022. Op 23 januari jl. heeft u hierover een uitstelbrief ontvangen.²

In de brief bij de Hoofdlijnennotitie Mobiliteitsvisie van 17 maart jl. aan de Tweede Kamer³ hebben wij een reactie gegeven op dit PBL-rapport. Hieronder gaan wij nader in op de vragen van de fracties van GroenLinks en PvdA.

1. Welke conclusies trekt de regering uit de bevindingen in voormeld rapport van het PBL?

Antwoord:

Het rapport presenteert de resultaten van de eerste fase van het PBL-project Bereikbaarheid waarin het PBL bereikbaarheidsindicatoren heeft ontwikkeld om op buurtniveau inzicht te geven in de toegang tot banen, gezondheidszorg, onderwijs, winkels en groen met verschillende vervoerswijzen. Zowel het gebruik van deze indicatoren als de inzichten die het gebruik van deze indicatoren genereert, vormen waardevolle input voor beleid. Het concept bereikbaarheid vormt het fundament van het mobiliteitsbeleid. Een goede bereikbaarheid werkt als slagader van onze samenleving en economie. Bereikbaarheid is meer dan voorheen een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de departementen en medeoverheden.

De bereikbaarheidsanalyses van het PBL bieden inzicht in de consequenties van deze keuzes voor de bereikbaarheid van verschillende typen activiteiten, verschillende geografische gebieden en voor verschillende bevolkingsgroepen. De analyses en indicatoren zullen ook

¹ Met kenmerk 171332.05U

² Met kenmerk IENW/BSK-2022/295884

³ Kamerstuk 31305 nr. 388

betrokken worden bij de nadere uitwerking van de integrale bereikbaarheidsdoelen, die in het kader van het voltraject van de Mobiliteitsvisie momenteel wordt opgepakt.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
IENW/BSK-2023/163324

2. Welke concrete gevolgen zullen de bevindingen uit het rapport van het PBL volgens de regering moeten hebben voor het Beleidsprogramma?

Antwoord:

In het Beleidsprogramma staat dat we, om de toekomstbestendigheid van onze bereikbaarheidsaanpak te borgen, een Nationale Mobiliteitsvisie 2050 opstellen. In het kader hiervan is de Hoofdpijnennotitie Mobiliteitsvisie naar de Tweede Kamer gestuurd en vindt momenteel de uitwerking van integrale bereikbaarheidsdoelen plaats. Dat gaat ons helpen bij de toekomstige afwegingen die we moeten maken, gegeven de verwachte groei van de mobiliteit enerzijds en toenemende schaarste aan (milieu)ruimte, capaciteit en geld anderzijds.

Maar ook in het hier en nu hebben wij het belang van de bereikbaarheid van vitale voorzieningen geadresseerd. Zo hebben wij samen met de New Mobility Foundation op 6 maart jl. de conferentie 'Bereikbaarheid voor iedereen' georganiseerd.⁴ Doel van deze conferentie was om het onderwerp vervoersongelijkheid te adresseren en agenderen, en kennis uit te wisselen tussen overheden, maatschappelijke organisaties, bedrijven en kennisinstellingen. De conferentie inspireert ons hier met dezelfde partijen een vervolg aan te geven. Belangrijke onderwerpen daarbij zijn de verdere opbouw en uitwisseling van kennis en het verder verdiepen en oppakken van goede voorbeelden.

Het PBL werkt aan vervolgonderzoek. Het PBL gaat verder met het ontwikkelen en toepassen van de bereikbaarheidsindicatoren voor banen en voorzieningen. Hierbij wordt allereerst met historische datasets geanalyseerd hoe de bereikbaarheid de afgelopen jaren is veranderd voor verschillende groepen en gebieden. Ook wordt gekeken hoe de reiskosten in beeld kunnen worden gebracht en hoe deze kunnen worden ondergebracht in de bereikbaarheidsindicator.

3. Kan de regering aangeven op welke wijze zij rekening gaat houden met de positie en bereikbaarheid van burgers met lage inkomens en burgers die praktisch geschoold zijn bij de verdere beleidsontwikkeling op het gebied van mobiliteit? Op welke wijze gaat de regering ervoor zorgdragen dat er een afweging op basis van brede welvaart komt ten aanzien van (investerings-)beslissingen op het gebied van infrastructuur, het beperken van dienstregelingen en het opstellen van fiscale regelingen voor de mobiliteit? Deze laatste zijn op dit moment immers erg ontoegankelijk voor burgers met een klein contract, een laag inkomen of een uitkering en dragen zo bij aan het vergroten van hun achterstand ten opzichte van andere burgers in Nederland. Deze leden vragen de regering bij de beantwoording van voormelde vragen onder meer aandacht te schenken aan zaken als de bereikbaarheid van verschillende doelgroepen en de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs.

⁴ Kamerstuk 31305 Nr. 397

Antwoord:

Een belangrijk accent in de Hoofdlijnennotitie Mobiliteitsvisie is dat iedereen in Nederland meetelt in onze ambitie om verbindingen te leggen. Bereikbaarheid is een voorwaarde voor een inclusieve samenleving. Daarbij is oog voor de impact van beleid voor de verschillende doelgroepen en hun mobiliteitsbehoeften in de samenleving. Dat vraagt bijzondere aandacht voor toegankelijkheid en betaalbaarheid, maar ook voor alternatieve mogelijkheden om verbinding te kunnen leggen, zoals digitale verbondenheid. Niet iedere bereikbaarheidsvraag vraagt om een mobiliteitsoplossing.

Bij de invulling van de integrale bereikbaarheidsdoelen wordt een brede welvaartsbenadering gehanteerd. Dat wil zeggen dat de bereikbaarheidsdoelen in balans moeten zijn met andere aspecten van brede welvaart, zoals leefomgeving, veiligheid, bereikbaarheid en gezondheid nu, later en elders en voor verschillende groepen mensen. Hieronder vallen ook de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs.

Tot slot werken we aan de doorontwikkeling van de bereikbaarheidsindicator. Daarin zullen we ook kijken naar de bereikbaarheid van verschillende groepen, zodat verdelingseffecten ook kunnen worden meegenomen in de volgende Integrale Mobiliteitsanalyse (IMA2025).

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Mark Harbers

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. V.L.W.A. Heijnen